

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Komp/1/2017
Identifikačné číslo spisu: 9017200174
Dátum vydania rozhodnutia: 18.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Milučký
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:9017200174.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd správny v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Milučkého a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej, JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD., JUDr. Ivana Rumanu a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci žalobcu: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, so sídlom Špitálska 4, 6 a 8, Bratislava, právne zast. Martin Pavle, s. r. o., advokátska kancelária, Pribinova 4, Bratislava, proti žalovanému: Úrad vládneho auditu, so sídlom T. G. Masaryka 10, P. O. BOX 194, Zvolen, za účasti Valdemara Toráka, Věterná 3181/18, Piešťany, o kompetenčnej žalobe, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky určuje, že pôsobnosť vykonať administratívne konanie vo veci vrátenej Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky listom Úradu vládneho auditu zo dňa 26. apríla 2017 č.: UVA-766/2017, má Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

II. Žiaden z účastníkov konania n e m á právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

I.
Administratívne konanie

1. Valdemar Torák, IČO: 35 238 313, miesto podnikania: Věterná 3181/18, 921 01 Piešťany (predtým Sibírska 3110/4, 921 01 Piešťany) (ďalej len „prijímateľ“) uzatvoril dňa 08.07.2010 so žalobcom prostredníctvom sprostredkovateľského orgánu zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „zmluva o NFP“). Na základe zmluvy o NFP prijímateľ realizoval projekt s názvom „Lodenica PN - rozvoj prevádzky s cieľom zvýšiť úroveň služieb v cestovnom ruchu“, kód ITMS: 27110230534 (ďalej len „projekt“). Projekt mal byť realizovaný z 95 % z prostriedkov nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) a v 5 % z vlastných zdrojov prijímateľa. V súlade s podmienkami zmluvy o NFP prijímateľ musel všetky tovary a služby v rámci projektu realizovať

postupmi verejného obstarávania.

2. Administratívnou kontrolou postupov verejného obstarávania žalobca zistil pochybenia spočívajúce v porušení predpisov v oblasti verejného obstarávania pri realizácii projektu. Na základe toho žalobca prostredníctvom sprostredkovateľského orgánu vyhotovil záznamy z administratívnej kontroly verejného obstarávania aktualizácia č. 1 k zákazkám s názvom: „Manažér pre implementáciu projektu“ a „Kordinátor projektu“. V zmysle záznamov z administratívnej kontroly oboch zákaziek (verejných obstarávaní) bola v prípadoch oboch zákaziek uplatnená finančná oprava (tzv. korekcia) vo výške 25 % vzhľadom na zistené nezrovnalosti. K predmetným záznamom z administratívnej kontroly verejného obstarávania bol prijímateľ oprávnený sa vyjadriť v lehote 14 dní. Vzhľadom na uvedené skutočnosti bola dňa 28.05.2015 doručená prijímateľovi správa o zistenej nezrovnalosti N21500757/S01 (vystavená dňa 05.05.2015 a schválená dňa 11.05.2015) a tomu zodpovedajúca žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov č. 271102300534/Z04 vo výške 1.018,37 € zo dňa 11.05.2015 a správa o zistenej nezrovnalosti N21500763/S01 (vystavená dňa 06.05.2015 a schválená dňa 11.05.2015) a tomu zodpovedajúca žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov č. 27110230534/Z05 vo výške 1.736,79 € zo dňa 11.05.2015. Suma, na ktorú boli vystavené obe žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov predstavovala finančné prostriedky nezrovnalostí bez vlastných zdrojov prijímateľa, ktoré je prijímateľ povinný vrátiť.

3. Žalobca ako poskytovateľ NFP oznámil porušenie pravidiel verejného obstarávania a postúpil podklady týkajúce sa nezrovnalosti spolu so súvisiacou dokumentáciou za účelom výkonu kontroly verejného obstarávania na Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“) listom č. 44260/2015, respektíve 45196/2015 „Žiadosť o vykonanie kontroly verejného obstarávania po uzavretí zmluvy“ zo dňa 24.09.2015 a 30.09.2015. ÚVO ako orgán príslušný vykonať kontrolu verejného obstarávania požiadal prijímateľa o predloženie originálov príslušnej dokumentácie. Prijímateľ požadovanú dokumentáciu ÚVO nepredložil, pričom nepredloženie originálnej dokumentácie odôvodňoval uplynutím päť ročnej lehoty, počas ktorej je prijímateľ povinný archivovať dokumentáciu týkajúcu sa verejného obstarávania. Prijímateľ si pritom nespĺnil svoje záväzky v zmysle ustanovení zmluvy o NFP, podľa ktorých je povinný archivovať všetku dokumentáciu k projektu (t. j. aj k verejným obstarávaniam) do 31.08.2020. ÚVO následne vrátilo vec naspäť žalobcovi s vyrozumením, že kontrolu verejného obstarávania nie je možné vykonať z dôvodu nepredloženia originálnych dokumentov k verejnému obstarávaniu.

4. Žalobca listom zo dňa 13.02.2017, č. záznamu: 2017/2208, č. s. IA/PRJ/2017/1091-136 oznámil porušenie finančnej disciplíny žalovanému a doložil k nemu príslušnú dokumentáciu. Žalovaný listom zo dňa 26.04.2017, č.: UVA-766/2017, vrátil vec žalobcovi s tým, že podľa jeho názoru sa nejedná o porušenie finančnej disciplíny.

II.

Obsah žaloby

5. Kompetenčnou žalobou z 20.10.2017 podľa § 412 a nasl. ustanovení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej na účely rozsudku tiež „S. s. p.“) sa žalobca domáhal vyriešenia záporného kompetenčného konfliktu.

6. Kompetenčný konflikt medzi žalobcom a žalovaným spočíval v tom, že žalobca zastával názor, že nemá právomoc konať a vydať rozhodnutie o porušení finančnej disciplíny v prípade, ak prijímateľa nevrátia nenávratný finančný príspevok poskytnutý zo štátneho rozpočtu a fondov Európskej únie, avšak súčasne nesie zákonnú povinnosť za uplatňovanie takýchto nárokov. Na druhej strane priamo zákon upravuje pre daný prípad skutkovú podstatu správneho deliktu porušenia finančnej disciplíny a určuje právomoc žalovanému v takýchto prípadoch konať a rozhodnúť; žalovaný napriek tomu svoju zákonom danú právomoc odmieta realizovať.

7. Žalobca uviedol, že listom zo dňa 13.02.2017, č. záznamu: 2017/2208, č. s. IA/PRJ/2017/1091-136, oznámil porušenie finančnej disciplíny žalovanému a doložil k nemu príslušnú dokumentáciu. Žalovaný

listom zo dňa 26.04.2017, č.: UVA-766/2017 vrátil vec žalobcovi s tým, že podľa jeho názoru sa nejedná o porušenie finančnej disciplíny.

8. Prijímateľ požadované finančné prostriedky v zmysle vyššie uvedených žiadostí o vrátenie finančných prostriedkov do dňa podania žaloby neuhradil.

9. Žalobca uviedol, že na základe obdobného skutkového stavu ako v prípade prijímateľa podal viacero oznámení o porušení finančnej disciplíny, pričom žalovaný aj v týchto prípadoch odmietol začať správne konanie o porušení finančnej disciplíny s odôvodnením, že „samotné nevrátenie finančných prostriedkov (NFP) nie je porušením finančnej disciplíny“. Žalobca v žalobnom návrhu žiadal, aby súd žalovanému určil konat' aj v týchto veciach. Poukázal na skutočnosť, že vec týkajúca sa prijímateľa nie je samostatným jednotlivým prípadom, ale sa týka bežnej rozhodovacej praxe žalovaného. Táto žaloba preto nie je samoučelná, ale žalobca ňou sleduje odstránenie právnej neistoty v kompetenčných vzťahoch orgánov verejnej správy aj v iných obdobných veciach, a to aj do budúcnosti.

10. Žalobca v rámci žaloby citoval ustanovenia čl. 2 ods. 2 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava“), § 2 písm. a), § 31 ods. 1 písm. c), § 31 ods. 4 druhá veta, § 31 ods. 9 druhá a štvrtá veta, § 31 ods. 10 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o rozpočtových pravidlách“), § 7 ods. 6, § 24b, § 26 ods. 1, 2, 3 a 16, § 27 ods. 1, 2, 3, § 27a, § 28 ods. 8 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o pomoci a podpore“), citoval tiež čl. 2, bod 7 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 (účinného do dňa 31.12.2013), čl. 2, bod 36 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 (účinného odo dňa 01.01.2014).

11. Žalobca ďalej uviedol, že podľa čl. 10 ods. 1 písm. c) a d) Všeobecných zmluvných podmienok (ďalej len „VZP“) tvoriacich ako príloha č. 1 neoddeliteľnú súčasť zmluvy o NFP:

1. Prijímateľ je povinný:

c) vrátiť NFP alebo jeho časť, ak porušil povinnosti uvedené v Zmluve a porušenie povinnosti znamená porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písmena a), b), c), d) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

d) ak to určí Poskytovateľ, vrátiť NFP alebo jeho časť, ak Prijímateľ porušil ustanovenia právnych predpisov SR alebo ES, a toto porušenie znamená nezrovnalosť podľa článku 2 odseku 7 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 a nejde o porušenie finančnej disciplíny podľa odseku 1 písm. c) tohto článku VZP alebo o zmluvnú pokutu podľa odseku 13 tohto článku VZP; vzhľadom k skutočnosti, že spôsobenie nezrovnalosti zo strany prijímateľa sa považuje za také porušenie podmienok poskytnutia NFP, s ktorým sa spája povinnosť vrátenia NFP alebo jeho časti, v prípade, ak Prijímateľ takýto NFP alebo jeho časť nevráti postupom stanoveným v odsekoch 4 až 11 tohto článku VZP, bude sa na toto porušenie podmienok Zmluvy aplikovať ustanovenie druhej vety § 31 ods. 7 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

12. Podľa čl. 10 ods. 4 a 6 VZP

4. Povinnosť vrátenia NFP alebo jeho časti alebo príjmu (podľa ods. 1 písm. a) až h) a ods. 2 tohto článku VZP) alebo povinnosti odvodu výnosu (podľa ods. 1 písm. i) tohto článku VZP), ako aj v prípade postupu podľa poslednej vety ods. 3 tohto článku VZP jeho rozsah stanoví Poskytovateľ v Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov (ďalej len „ŽoV“), ktorú zašle Prijímateľovi.

6. Prijímateľ je povinný odvieť výnos, resp. vrátiť NFP alebo jeho časť alebo príjem uvedený v ŽoV do 50 (slovom päťdesiatich dní) odo dňa doručenia ŽoV. V prípade, že Prijímateľ túto povinnosť nesplní, Poskytovateľ oznámi porušenie finančnej disciplíny príslušnej správe finančnej kontroly.

13. Podľa čl. 12 ods. 2 VZP Prijímateľ sa zaväzuje, že umožní výkon kontroly/auditov zo strany oprávnených osôb na výkon kontroly/auditov v zmysle príslušných právnych predpisov SR a EÚ, najmä

zákona o pomoci a podpore a zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite a tejto zmluvy.

14. Podľa čl. 17 VZP Prijímateľ je povinný uchovávať Dokumentáciu k Projektu do 31.08.2020 a do tejto doby strpieť výkon kontroly/auditú zo strany oprávnených osôb v zmysle článku 12 VZP. Uvedená doba sa predĺži v prípade ak nastanú skutočnosti uvedené v článku 90 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 o čas trvania týchto skutočností.

15. Podľa čl. 3 ods. 6 VZP Prijímateľ je povinný na žiadosť Poskytovateľa bezodkladne predložiť informácie a Dokumentáciu súvisiacu s charakterom a postavením Prijímateľa, s realizáciou Projektu, účelom Projektu, s aktivitami Prijímateľa súvisiacimi s účelom Projektu, s vedením účtovníctva, a to aj mimo monitorovacích správ a termínov uvedených v tomto článku VZP.

16. Podľa bodu 3.6. Zmluvy o NFP Prijímateľ berie na vedomie, že NFP, a to aj každá jeho časť je finančným prostriedkom vyplateným zo štátneho rozpočtu SR. Na kontrolu a vládny audit použitia týchto finančných prostriedkov, ukladanie a vymáhanie sankcií za porušenie finančnej disciplíny sa vzťahuje režim upravený v právnych predpisoch ES a SR (najmä zákon č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov, zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, zákon č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly v znení neskorších predpisov, zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite v znení neskorších predpisov). Prijímateľ súčasne berie na vedomie, že podpisom tejto Zmluvy je povinný dodržiavať Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013 a Systém riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013 v platnom znení.

17. Žalobca uviedol, že Ministerstvo financií Slovenskej republiky ako certifikačný orgán (§ 9 ods. 1 zákona o pomoci a podpore) vydalo usmernenie č. 16/2008 - U k nezrovnalostiam v rámci finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 - 2013 (ďalej len „usmernenie k nezrovnalostiam“) v súlade so svojou zákonnou právomocou (§ 9 ods. 2 písm. c) zákona o pomoci a podpore). Tento vecný rozmer dôležitosti usmernenia k nezrovnalostiam vzhľadom na kompetenčný spor je doplnený aj organizačno-technickým aspektom výstavby zainteresovaných orgánov verejnej správy.

18. Podľa časti 2.2.1 usmernenia k nezrovnalostiam vo vzťahu k finančným prostriedkom EÚ a finančným prostriedkom SR, má na vznik nezrovnalosti priamy vplyv porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Ustanovenie § 31 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy definuje jednotlivé druhy porušenia finančnej disciplíny, pričom z pohľadu dopadu na rozpočet EÚ za najzásadnejšie je možné považovať najmä porušenia finančnej disciplíny, ktoré spočívajú v:

§ poskytnutí alebo použítí verejných prostriedkov v rozpore s určeným účelom,

§ poskytnutí alebo použítí verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia, ktorým dôjde k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov,

§ neodvedení prostriedkov subjektu verejnej správy v ustanovenej alebo určenej lehote a rozsahu,

§ nehospodárnom, neefektívnom a neúčinnom vynakladaní verejných prostriedkov.

Ak ide o porušenie alebo nespĺnenie podmienok zmluvy o NFP, ktoré neznamená porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písmena a), b), c), d) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a s ktorým sa spája povinnosť vrátenia NFP alebo jeho časti, pričom prijímateľ takýto NFP alebo jeho časť nevrátil postupom určeným v zmluve o NFP, bude sa na toto porušenie podmienok zmluvy o NFP aplikovať ustanovenie druhej vety § 31 ods. 7 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

19. Podľa časti 4.8.1 usmernenia k nezrovnalostiam podľa postupov vyplývajúcich z § 28 ods. 8 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore podnetom na začatie správneho konania pre porušenie finančnej disciplíny môže byť skutočnosť, ak

§ prijímateľ nevrátil sumu nezrovnalosti za podmienok a spôsobom uvedeným v zmluve o NFP, t. j. v

určenej lehote splatnosti na základe odoslanej žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov riadiacim orgánom alebo

§ prijímateľ nevysporiadal príspevok alebo jeho časť podľa § 28 ods. 1 cit. zákona, t. j. prijímateľ nevysporiadal sumu nezrovnalosti vzájomným započítaním pohľadávok a záväzkov alebo

§ prijímateľ neuzavrel s riadiacim orgánom dohodu o splátkach alebo dohodu o odklade plnenia na účely vysporiadania nezrovnalosti podľa podmienok § 28a cit. zákona.

20. Žalobca bol názoru, že s poukazom na rozhodovaciu prax súdov Slovenskej republiky právny vzťah založený zmluvou o NFP má súkromnoprávnu povahu, avšak sú v ňom aj prvky verejného práva. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžf/118/2013 zo dňa 01.07.2014, rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/373/2015-331 zo dňa 23.06.2015, uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 25Co/78/2013-245 zo dňa 28.07.2014, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8Cob/138/2015-361 zo dňa 28.09.2016, rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 9Cb/112/2013-294 zo dňa 12.09.2014, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8Cob/541/2014-274 zo dňa 28.09.2016, rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 8Cb/106/2013-208 zo dňa 16.09.2014.

21. Žalobca mal za to, že podstatným pre rozhodnutie kompetenčného sporu je vyriešenie nasledovných prejudiciálnych otázok:

„Je porušením finančnej disciplíny skutočnosť, že prijímateľ nevrátil NFP na základe žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov v lehote splatnosti?“

Postupuje žalovaný v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a príslušnými zákonmi, ak odmietne konať (realizovať svoju právomoc) po oznámení o porušení finančnej disciplíny žalobcom, ktorý v projekte zistil nezrovnalosť, za ktorú vyrubil finančnú opravu (korekciu) žiadosťami o vrátenie finančných prostriedkov a prijímateľ ju v lehote splatnosti nezaplátil?

Akým spôsobom môže žalobca uplatňovať nároky z nezrovnalostí uplatnených formou finančnej opravy (korekcie), ktorú však prijímateľ neuhradí v lehote splatnosti, ak nie postupom v rámci porušenia finančnej disciplíny? Môže si žalobca uplatňovať nároky v civilnom sporovom konaní?“

22. Žalobca bol názoru, že má vzhľadom na poskytovanie NFP dvojaké právne postavenie, keď na jednej strane je zmluvnou stranou zmluvy o NFP a na druhej strane je tzv. riadiacim orgánom zodpovedajúcim za poskytovanie NFP ako verejných finančných prostriedkov. Súčasne zmluva o NFP zakladá na jednej strane súkromnoprávny vzťah založený podľa zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), avšak vzhľadom na povahu a obsah zmluvy o NFP, ako aj vzhľadom na celkovú právnu úpravu poskytovania NFP, sú v danom právnom vzťahu nepochybné prvky verejného, konkrétne finančného práva.

23. Žalobca poukázal na to, že zmluva o NFP v zmysle jej bodu 1.3. je uzatvorená tak podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka ako súkromnoprávneho predpisu, ako aj podľa § 15 ods. 1 zákona o pomoci a podpore a podľa § 20 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách ako verejnoprávných predpisov. Zákon o pomoci a podpore a zákon o rozpočtových pravidlách síce neobsahujú osobitný zmluvný typ, pod ktorý možno zmluvu o NFP zaradiť, avšak tieto právne predpisy obsahujú celý rad ustanovení a právnych inštitútov vzťahujúcich sa na právny vzťah založený zmluvou o NFP.

24. Na základe Zmluvy o NFP sa poskytujú finančné prostriedky z verejných zdrojov, ktoré podliehajú osobitnej kontrole (bod 3.6. zmluvy o NFP).

25. Žalobca uviedol, že v zmluve o NFP absentuje obchodnoprávna kauza (bezprostredný ekonomický dôvod vzniku právneho vzťahu u oboch jeho účastníkov) - dôvodom uzatvorenia zmluvy o NFP nie je hospodársky prospech žalobcu (poskytovateľa), dosiahnutie jeho zisku alebo zabezpečenie jeho potrieb, ale sa ním sleduje verejnoprospešný cieľ. Zároveň prijímateľ získava prostredníctvom NFP benefit bez poskytnutia reálnej protihodnoty, čím je popretý základný princíp obchodných záväzkových vzťahov - odplatosť. Samotný názov plnenia - „nenávratný finančný príspevok“ (NFP), nemá v Obchodnom

zákonníku obdobu a rovnako ani z obsahového hľadiska v Obchodnom zákonníku, a ani inom súkromnoprávnom predpise nie je zadeňované obdobné plnenie. Je daný verejný záujem na tom, aby sa s NFP nakladalo hospodárne a efektívne, keďže ide o finančné prostriedky z verejných zdrojov určené na verejnoprospešný cieľ (§ 8a ods. 1 a § 19 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách).

26. Zmluva o NFP má adhézny charakter - zmluvné strany nemajú možnosť ovplyvniť obsah jednotlivých jej ustanovení, pričom sa postupuje podľa vzoru zmluvy a všeobecných zmluvných podmienok určených pre čerpanie NFP v rámci príslušného systému riadenia štrukturálnych fondov Európskej únie pre dané programové obdobie, ktorý určuje Centrálny koordinačný orgán (§ 6 ods. 2 písm. e) zákona o pomoci a podpore).

27. Poskytovanie NFP pozostáva z viacerých fáz, ktoré by sa dali rámcovo chronologicky špecifikovať nasledovne: (i) podanie žiadosti o NFP žiadateľom (potenciálnym prijímateľom) spolu s projektom, ktorý má byť z NFP financovaný, (ii) posúdenie žiadosti o NFP poskytovateľom, (iii) uzatvorenie zmluvy o poskytnutí NFP v prípade schválenia žiadosti na základe projektu, ktorý má byť realizovaný, pričom text zmluvy sa dopĺňa len faktickými údajmi [napríklad špecifikáciou projektu (bod 2.1. zmluvy o NFP), respektíve termínom ukončenia realizácie projektu (bod 2.4. zmluvy o NFP)], (iv) realizácia projektu spolu s jeho financovaním v súlade so systémom financovania dohodnutým v zmluve o poskytnutí NFP, a to najmä formou zálohových platieb, refundácie a/alebo kombinácie týchto dvoch foriem.

28. V rámci výkonu činnosti riadiaceho orgánu a súčasne plnenia zmluvných povinností žalobca kontrolou zistil pochybenia vo verejnom obstarávaní u prijímateľa. Tieto pochybenia oznámil príslušnému orgánu (ÚVO) v súlade so zákonom. Príslušný orgán odmietol vec riešiť s odvolaním sa na zákonnú úpravu verejného obstarávania ohľadom archivácie dokumentácie k verejnému obstarávaniu; neaplikoval pritom zmluvnú povinnosť prijímateľa ohľadom tejto archivácie (čl. 17 VZP). Toto však tomuto orgánu (ÚVO) nemožno vyčítať, nakoľko nebol účastníkom zmluvy o NFP, a teda nemohol sa domáhať plnenia záväzkov z nej.

29. Žalobca zdôraznil, že ako riadiaci orgán zodpovedá za nakladanie s NFP a súčasne podlieha iným orgánom kontroly nakladania s finančnými prostriedkami z rozpočtu Európskej únie (napríklad žalovanému, prípadne zo strany Európskej komisie) v rámci systémového auditu príslušného operačného programu (v tomto prípade zamestnanosť a sociálna inklúzia) alebo kontroly realizácie projektov podľa kontrolných vzoriek. Teda v prípade zistenia pochybení u prijímateľov v rámci daného operačného programu znáša zodpovednosť za nakladanie s finančnými prostriedkami. Keďže žalobcom zistené pochybenie v oblasti verejného obstarávania odmietol príslušný orgán riešiť pre procesné prekážky, žalobca s poukazom na jeho povinnosti dohľadu nad hospodárnym nakladaním verejných prostriedkov a s poukazom na jeho zmluvné oprávnenia postupoval v záujme ochrany nakladania s verejnými financiami. Kontrolou u prijímateľa boli zistené nezrovnalosti, na základe čoho boli prijímateľovi zaslané správy o zistených nezrovnalostiach a žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov spolu celkovo vo výške 2.755,16 €. Tieto finančné prostriedky bol prijímateľ povinný vrátiť najneskôr do 50 dní od doručenia predmetných žiadostí o vrátenie finančných prostriedkov (čl. 10 ods. 6 VZP). Keďže tieto boli prijímateľovi doručené 28.05.2015, prijímateľ mal požadovanú čiastku zaplatiť najneskôr do 17.07.2015.

30. Žalobca zastával názor, že momentom omeškania so splnením povinnosti vrátenia požadovaných finančných prostriedkov došlo zo strany prijímateľa k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu porušenia finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách. Predmetné ustanovenie je kogentné a žalovaný ako príslušný orgán by sa nemal zaoberať, z akého dôvodu došlo k porušeniu § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách, ale iba to, že došlo k jeho porušeniu.

31. Žalobca nemá zákonom danú právomoc, aby rozhodoval vo veci porušenia finančnej disciplíny (článok 2 ods. 2 Ústavy), má však povinnosť oznámiť porušenie finančnej disciplíny príslušnému auditujúcemu orgánu (§ 31 ods. 10 zákona o rozpočtových pravidlách a článok 10 ods. 6 VZP). Príslušným na prejednanie popísaného porušenia finančnej disciplíny je žalovaný (§ 31 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách), ktorý má právomoc a vecnú príslušnosť vydať v správnom konaní

rozhodnutie o porušení finančnej disciplíny t. j. žalovaný má pôsobnosť vo veci vykonať administratívne konanie v uvedenej veci. Keďže žalovaný odmietol vydať rozhodnutie o porušení finančnej disciplíny v tejto veci, žalobca podal túto kompetenčnú žalobu podľa § 412 a nasl. Správneho súdneho poriadku.

32. Žalobca pokladal za nelogické a nesprávne konštatovanie žalovaného, že samotné nevrátenie NFP nie je možné považovať za porušenie finančnej disciplíny. Záver žalovaného, že najskôr musí dôjsť k porušeniu finančnej disciplíny, majúcej za následok povinnosť vrátiť finančné prostriedky, a nie naopak je celkom zjavne nesprávny, keďže podľa neho by ani nebolo možné aplikovať ustanovenie § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách. Z tohto zákonného ustanovenia totiž priamo vyplýva, že porušením finančnej disciplíny je neodvedenie finančných prostriedkov v ustanovenej alebo určenej lehote. Teda najskôr musí existovať povinnosť odvieť (vrátiť) v ustanovenej alebo určenej lehote finančné prostriedky a až následne môže nastať právny následok - porušenie finančnej disciplíny. Uvedená argumentácia žalovaného kladúca dôraz na skutočnosť, že až následkom porušenia finančnej disciplíny vznikne povinnosť vrátiť finančné prostriedky je zavádzajúca a je v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona o rozpočtových pravidlách. Žalovaný opomína ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách, pričom nie je zrejmé, čo vlastne žalovaný považuje za porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách, keďže samotnú povinnosť vrátiť časť NFP za porušenie finančnej disciplíny nepovažuje.

33. Žalobca mal za to, že okamihom vystavenia žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov podľa článku 10 ods. 4 VZP vzniká prijímateľovi povinnosť finančného plnenia (vrátenia NFP) voči poskytovateľovi (žalobcovi). Do tohto okamihu prijímateľ nemôže riadne uhradiť finančné prostriedky, nakoľko nemá o ich výške a spôsobe úhrady informáciu od poskytovateľa. V nadväznosti na to čl. 10 ods. 6 VZP ustanovuje, že „Prijímateľ je povinný odvieť výnos, resp. vrátiť NFP alebo jeho časť alebo príjem uvedený v ŽoVFP do 50 (slovom päťdesiatich) dní odo dňa doručenia ŽoVFP. V prípade, že prijímateľ túto povinnosť nesplní, poskytovateľ oznámi porušenie finančnej disciplíny príslušnej správe finančnej kontroly.“ Rovnako až okamihom nevysporiadania týchto finančných prostriedkov (uplynutím 50 dní odo dňa doručenia žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov prijímateľovi) sa poskytovateľ (žalobca) dozvedá o nesplnení povinnosti prijímateľa vrátiť finančné prostriedky.

34. Žalobca poukázal na aktuálne znenie § 28 ods. 8 zákona o pomoci a podpore, kde štvrtá veta znie: „Ak prijímateľ nevráti príspevok alebo jeho časť na základe výzvy podľa prvej vety alebo neuzavrie s riadiacim orgánom dohodu o splátkach podľa § 28a, alebo ak riadiaci orgán nepostupuje podľa § 27a ods. 2 alebo ods. 4, riadiaci orgán postupuje podľa osobitného predpisu.“ Osobitným predpisom podľa poznámky pod čiarou je napríklad § 31 ods. 10 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov. Z uvedeného podľa názoru žalobcu vyplýva, že zákonodarca mu ukladá povinnosť oznamovať až nevysporiadanie finančných prostriedkov uvedených vo výzve (t. j. v žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov), a teda porušenie finančnej disciplíny je až porušenie povinnosti prijímateľa vysporiadať finančné prostriedky v 50 dňovej lehote splatnosti podľa žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov.

35. Žalobca ďalej poukázal na ďalšie nesprávne právne posúdenie žalovaného, ktorý na danú právnu situáciu nepoužil správnu právnu úpravu. Žalovaný totiž konštatuje nespornú skutočnosť, že porušenie zákona o verejnom obstarávaní nie je porušením finančnej disciplíny. Žalobca túto skutočnosť ani nerozporoval, avšak poukázal na fakt, že v prípade prijímateľa je porušením finančnej disciplíny neodvedenie finančných prostriedkov v lehote splatnosti v zmysle § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách a nie porušenie zákona o verejnom obstarávaní ako tvrdí žalovaný. Porušenie zákona o verejnom obstarávaní znamená nezrovnalosť, na základe ktorej žalobca ako riadiaci orgán určil finančnú opravu (korekciu) (postup podľa čl. 10 ods. 1 písm. d) a ods. 6 VZP), a až následne po uplynutí lehoty splatnosti finančnej opravy (korekcie) určenej v žiadostiach o vrátenie finančných prostriedkov došlo k porušeniu § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách a tým aj k porušeniu finančnej disciplíny.

36. Podľa žalobcu je nepochybné, že zákon o pomoci a podpore v § 27a upravuje postup v prípade identifikovania porušenia verejného obstarávania, avšak v prípade, ak žalobca ako riadiaci orgán nemôže

postupovať podľa tohto ustanovenia, podľa názoru žalobcu sa musí aplikovať už vyššie spomenutá štvrtá veta § 28 ods. 8 zákona o pomoci a podpore. Žalobca teda ako riadiaci orgán má povinnosť postupovať podľa osobitného predpisu - § 31 ods. 10 zákona o rozpočtových pravidlách v zmysle poznámky pod čiarou č. 68, ktorá síce uvádza aj možnosť súdneho uplatnenia použitím § 123 Civilného sporového poriadku, avšak v prípade prijímateľa nemožno túto možnosť použiť.

37. Žalobca mal za to, že nároky zo zmlúv o NFP môže uplatňovať v civilnom sporovom konaní v prípade odstúpenia od týchto zmlúv. V prípade vzniku nezrovnalostí bez odstúpenia od zmluvy je možné podľa jeho názoru postupovať formou finančnej opravy (korekcie), na ktorej úhradu daného prijímateľa žalobca vyzve prostredníctvom žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov (čl. 10 ods. 1 písm. d) a ods. 6 VZP) a následne, ak daný prijímateľ v lehote neuhradí tieto finančné prostriedky, transformuje sa tento právny nárok na vrátenie NFP na delikt - porušenie finančnej disciplíny. Možnosť súdneho uplatnenia takýchto nárokov (bez odstúpenia od zmluvy o NFP) je však podľa názoru žalobcu sporná, nakoľko samotné zmluvy o NFP predpokladajú riešenie takýchto situácií ako porušenie finančnej disciplíny. Žalobca, rovnako ako prijímateľa, nemá vplyv na znenie zmluvných dojednaní - tieto sú určené Centrálnym koordinačným orgánom (§ 6 ods. 2 písm. e) zákona o pomoci a podpore) a žalobca ich musí používať. Žalobca ako subjekt zodpovedajúci za poskytnutie NFP sa vzhľadom na postup žalovaného môže dostať do paradoxnej situácie, keď na jednej strane je zo zákona povinný uplatňovať a vymáhať späť neoprávnene poskytnuté alebo nevrátené NFP (čo môže u žalobcu kontrolovať dokonca aj žalovaný), a na druhej strane žalobcovi prakticky nie sú dané riadne aplikovateľné prostriedky (nástroje) na plnenie týchto povinností.

38. Na základe vyššie uvedených skutočností žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) rozsudkom určil, že žalovaný - Úrad vládného auditu, so sídlom T. G. Masaryka 10, P. O. BOX 194, Zvolen, IČO: 50 086 821, má pôsobnosť vykonať administratívne konanie vo veciach porušenia finančnej disciplíny na základe oznámenia žalovaného zo dňa 13.02.2017, číslo záznamu 2017/2208, číslo spisu IA/PRJ/2017/1091-136, ohľadom projektu „Lodenica PN - rozvoj prevádzky s cieľom zvýšiť úroveň služieb v cestovnom ruchu“, kód projektu v ITMS: 27110230534.

III.

Vyjadrenie žalovaného k žalobe

39. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že by odmietal realizovať svoju zákonom danú pôsobnosť vykonávať správne konanie. Zdôraznil, že môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Pôsobnosť Úradu vládného auditu je upravená predovšetkým zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Žalovaný podľa § 4 ods. 4 písm. h) zákona o finančnej kontrole a audite v rámci svojich kompetencií plní ďalšie úlohy neuvedené v písmenách a) až g) tohto odseku, ak tak ustanovujú osobitné predpisy (poznámka pod čiarou odkazuje napríklad na zákon o rozpočtových pravidlách).

40. Žalovaný sa nestotožnil so žalobcovým výkladom právnych predpisov a zmluvných dojednaní. Uviedol, že právny názor žalobcu, že momentom omeškania so splnením povinnosti vrátiť finančné prostriedky (na základe žiadostí o vrátenie finančných prostriedkov v spojitosti so zistenými nezrovnalosťami v oblasti verejného obstarávania) automaticky došlo k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu porušenia finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách, nie je správny. Zdôraznil, že v danom prípade nejde o porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách.

41. Žalovaný zastával názor, že situáciu, ak riadiaci orgán vykonaním administratívnej kontroly zistí u prijímateľa nezrovnalosť z dôvodu porušenia predpisov v oblasti verejného obstarávania a vyzve prijímateľa na vrátenie časti poskytnutého nenávratného finančného prostriedku, nie je možné považovať za porušenie finančnej disciplíny v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách. Zákon o rozpočtových pravidlách v ustanovení § 31 taxatívne a kogentne definuje prípady porušenia finančnej disciplíny a predmetná situácia nepredstavuje ani jednu z týchto skutkových podstát.

42. Pokiaľ žalobca uviedol, že najskôr musí existovať povinnosť odvieť (vrátiť) v ustanovenej alebo určenej lehote finančné prostriedky a až následne môže nastať právny následok - porušenie finančnej disciplíny (bod 5.7 žaloby), podľa názoru žalovaného nesprávne stotožňuje pojmy „odvieť“ a „vrátiť“, ktoré nie sú obsahovo totožné (synonymické).

43. Zákon o rozpočtových pravidlách v ustanovení § 31 ods. 1 písm. c) upravuje celkom odlišný prípad porušenia finančnej disciplíny spočívajúci v neodvedení prostriedkov subjektu verejnej správy v ustanovenej alebo určenej lehote a rozsahu. V zmysle komentára k zákonu a dôvodovej správy ide v tomto prípade o porušenie finančnej disciplíny, napr. subjektom, ktorý sústreďuje odvody Slovenskej republiky Európskej únii, napr. clo.

44. Jedným z tradičných vlastných zdrojov je aj clo, ktoré vyberajú príslušné colné úrady a majú ho v plnej miere odvádzať Finančnému riaditeľstvu SR (predtým Colnému riaditeľstvu SR). Ak niektorý colný úrad nesplní uvedenú odvodovú povinnosť v určenej lehote a rozsahu voči Finančnému riaditeľstvu SR, alebo Finančné riaditeľstvo SR neodvedie naakumulované finančné prostriedky do štátneho rozpočtu alebo do rozpočtu Európskej únie, porušuje sa finančná disciplína v tom, že verejné prostriedky nie sú odvedené subjektu verejnej správy v ustanovenom rozsahu a príp. aj lehote.

45. Ďalším veľmi zrejším príkladom tohto porušenia finančnej disciplíny je neodvedenie prostriedkov štátneho rozpočtu vyplývajúcich zo zúčtovania so štátnym rozpočtom (tzv. vratka). Subjekt verejnej správy, ktorému povinnosť zúčtovať so štátnym rozpočtom ukladá zákon (rozpočtové pravidlá verejnej správy), opomenie túto svoju povinnosť (možno dokonca aj formulár na zúčtovanie so štátnym rozpočtom vyplní a zašle, ale samotné prostriedky neodvedie do štátneho rozpočtu, t. j. subjektu verejnej správy určeného pokynom na zúčtovanie so štátnym rozpočtom). Porušil tak finančnú disciplínu podľa § 31 ods. 1 písm. c). Sankciou za porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. c) je odvod a penále.

46. Znamená to, že v prípade porušenia finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách ide o prípad porušenia povinnosti odvedenia povinnej platby (prijatej a zúčtovanej), ako je napr. clo, pričom táto povinnosť vykonať odvod je uložená zákonom (nie určená na základe žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov, či inej výzvy, ktorá nemá donucovaciu povahu rozhodnutia). V prípade žiadostí o vrátenie peňažných prostriedkov v spojitosti so správou o zistenej nezrovnalosti ide o výzvu na „dobrovoľné“ plnenie oznámenej (nie uloženej) povinnosti na základe zistených (iba tvrdených) skutočností.

47. Vychádzajúc z uvedeného výkladu ustanovenia § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách možno považovať postup žalovaného, spočívajúci vo vrátení vecí žalobcovi za správny. Na naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu najskôr musí existovať zákonná povinnosť odvieť určité peňažné prostriedky a až následne v dôsledku porušenia tejto povinnosti vzniká právny následok - porušenie finančnej disciplíny, za ktoré sa ukladá sankcia v správnom konaní. Nevrátením časti NFP v zmysle žiadosti žalobcu nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty porušenia finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách.

48. Dobrovoľné nevrátenie finančných prostriedkov prijímateľom na základe výzvy (z dôvodu zistených nezrovnalostí v oblasti verejného obstarávania), bez existencie autoritatívneho rozhodnutia preukazujúceho porušenie finančnej disciplíny, vydaného v správnom konaní nepredstavuje porušenie finančnej disciplíny.

49. Žalovaný nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že žalobca nemá zákonom danú právomoc, aby vo veci rozhodoval. Uviedol, že vrátenie vecí žalobcovi náležite odôvodnil, pričom poukázal na absenciu ustanovení zákona, podľa ktorých by mal Úrad vládneho auditu pôsobnosť konať vo veci. Postup riadiaceho orgánu pri porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania je jednoznačne právne upravený v § 27a zákona o pomoci a podpore, podľa ktorého správnym orgánom kompetentným konať vo

veci je žalobca.

50. V danom prípade zistených nezrovnalostí u prijímateľa v rámci projektu č. 27110230534 ide o osobitný prípad porušenia pravidiel a postup verejného obstarávania. Samotné ustanovenie § 27a zákona o pomoci a podpore je špecifikované ako „Postup riadiaceho orgánu pri porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania“.

51. Zákon o pomoci a podpore v ustanovení § 27a výslovne určuje ako má riadiaci orgán postupovať v prípade zistenia porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania u prijímateľa (spočívajúceho v zistených nedostatkoch v rámci realizovaného verejného obstarávania.) Z predloženej dokumentácie vyplýva, že išlo o tento prípad a žalobca túto skutočnosť ani nerozporuje.

52. Aj keď žalobca ako riadiaci orgán nemá v danom prípade podklady od Úradu pre verejné obstarávanie (rozhodnutie preukazujúce, že došlo na strane prijímateľa k porušeniu pravidiel a postupov verejného obstarávania, uloženie pokuty a pod.), nemôže vlastným výkladom zákona o rozpočtových pravidlách založiť pôsobnosť žalovaného tak, že prípad porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania prekvalifikuje na porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. c) tohto zákona.

53. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na časť znenia dôvodovej správy k zákonu č. 57/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o pomoci a podpore v znení zákona č. 266/2009 Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v ktorom je bližšie odôvodnený a vysvetlený postup riadiaceho orgánu, ak dôjde k zisteniu porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania zo strany prijímateľa v čase, keď už boli príspevok, alebo jeho časť poskytnutý. Podľa osobitnej časti tejto dôvodovej správy, bod 48 k ustanoveniu § 27a platí: „Ustanovuje sa teda obdobný mechanizmus, ako v prípade porušenia finančnej disciplíny podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kedy je možné uložiť za porušenie finančnej disciplíny jednak odvod poskytnutých prostriedkov ako aj pokutu, resp. penále, ako sankciu za porušenie zákona.“

54. Text dôvodovej správy k ustanoveniu § 27a zákona o pomoci a podpore upravuje postup riadiaceho orgánu tak, že zákon o rozpočtových pravidlách uvádza len ako príklad na obdobný postup, neodkazuje na aplikáciu tohto zákona.

55. Podľa § 27a ods. 4 zákona o pomoci a podpore, posledná veta, ak prijímateľ nevráti poskytnutý príspevok alebo jeho časť na základe žiadosti o vrátenie, riadiaci orgán podá podnet správny orgán na konanie podľa odseku 5. V ustanovení § 27a ods. 5 zákona o podpore a pomoci je určená aj výška sankcie voči prijímateľovi: „Správny orgán na základe podnetu podľa odseku 3 alebo odseku 4 rozhodne o vrátení jeden a pol násobku sumy uvedenej v žiadosti o vrátenie podľa odseku 1 alebo odseku 4, najviac však do výšky 100 % poskytnutého príspevku alebo jeho časti vzťahujúcich sa na predmet zákazky.“

56. Ustanovenie § 27a ods. 7 zákona o pomoci a podpore určuje, ktorý správny orgán má pôsobnosť na rozhodnutie v konaní podľa odseku 5. Postavenie a pôsobnosť žalobcu vyplýva z ustanovenia § 27a ods. 7 zákona o pomoci a podpore, podľa ktorého správnym orgánom v konaní podľa § 27a ods. 5 zákona o pomoci a podpore je riadiaci orgán.

57. V ustanovení § 28 ods. 8 zákona o podpore a pomoci sa uvádza, že ak prijímateľ nevráti príspevok alebo jeho časť na základe výzvy podľa prvej vety alebo neuzavrie s riadiacim orgánom dohodu o splátkach podľa § 28a, alebo ak riadiaci orgán nepostupuje podľa § 27a ods. 2 alebo ods. 4, riadiaci orgán postupuje podľa osobitného predpisu (poznámka pod čiarou č. 68 odkazuje napríklad na § 31 ods. 10 zákona o rozpočtových pravidlách, § 123 Civilného sporového poriadku).

58. Z citovaného ustanovenia § 28 ods. 8 vyplýva, že žalobca mal prioritne postupovať podľa osobitného režimu v zmysle § 27a ods. 4 a § 27a ods. 5 zákona o pomoci a podpore. Zákon o pomoci a podpore v prípade zistenia porušenia pravidiel a postupu verejného obstarávania výslovne určuje

prednostné použitie postupu podľa § 27a ods. 2 alebo ods. 4, pred použitím osobitného predpisu, pričom žalobca túto podstatnú skutočnosť prehliadol.

59. Žalobca nemôže extenzívnym výkladom ustanovenia § 31 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách založiť pôsobnosť Úradu vládneho auditu konať v danej veci. Porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania nie je zákonom vyhlásené za prípad porušenia finančnej disciplíny a použitie analógie pri výklade tohto ustanovenia je vo všeobecnosti vo verejnom práve neprípustné. Ohľadne právnej úpravy predmetu kompetenčného sporu pritom ani neexistuje legislatívna medzera, pretože postup žalobcu ako riadiaceho orgánu je upravený v § 27a zákona o pomoci a podpore.

60. Pokiaľ žalobca v kompetenčnej žalobe poukázal na rozhodovaciu prax súdov, žalobcom uvádzané rozhodnutia podľa názoru žalovaného nemajú vo vzťahu k danému prípadu konkrétnu výpovednú hodnotu, nakoľko sú všeobecné a zaoberajú sa najmä právnym posúdením charakteru zmluvy o poskytnutí NFP ako súkromnoprávneho vzťahu s prvkami verejného práva, resp. odstúpením od tejto zmluvy. Žalobca od zmluvy o poskytnutí NFP v danom prípade neodstúpil.

61. Predložené súdne rozhodnutia sa týkajú inej veci (a to odstúpenia od zmluvy o poskytnutí NFP a s tým súvisiacich nárokov) a neodôvodňujú pôsobnosť žalovaného vykonať správne konanie v danej veci. Práve naopak, rozhodnutia potvrdzujú jeho právny názor, nakoľko sa v týchto uvádza, že „...a porušenie finančnej disciplíny znamená porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. a), b), c) d) zákona o rozpočtových pravidlách“. V zmysle žalobcom citovaného odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Trnave, č. k. 25Co/78/2013-245, odporca (prijímateľ) môže jedným konaním nielen porušiť zmluvu o poskytnutí NFP (čo zakladá dôvod odstúpenia od zmluvy), ale to isté konanie môže byť zároveň porušením finančnej disciplíny podľa ustanovení zákona o rozpočtových pravidlách. Toto konštatovanie je všeobecné, bez vymedzenia konkrétneho prípadu skutkovej podstaty správneho deliktu. Z tohto dôvodu ho nemožno bez ďalšieho aplikovať na predmetnú vec.

62. Žalovaný na podporu tvrdení výkladu príslušných právnych predpisov poukázal na právne úvahy uvedené v odôvodnení uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4SŽf/56/2015 zo dňa 08.06.2016, cit.: „V prípade nevrátenia poskytnutého NFP alebo jeho časti je riadiaci orgán oprávnený obrátiť sa na úrad pre verejné obstarávanie (ďalej ako „úrad“). Až na základe zistení úradu, ktoré preukazujú porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania zo strany prijímateľa, je riadiaci orgán oprávnený viesť správne konanie a vydať rozhodnutie o vrátení poskytnutého NFP alebo jeho časti v zmysle všeobecného predpisu o správnom konaní. Tento postup jednoznačne vyplýva z ust. § 27a zákona č. 528/2008 Z. z. Predmetom sporu bolo preskúmanie pravidiel a postupov verejného obstarávania, ktorý je konkrétne a *expressis verbis* upravený v ust. § 27a zákona č. 528/2008 Z. z. Iba v prípade, že by žalobca (prijímateľ) dobrovoľne nevrátil NFP na základe výzvy žalovaného (riadiaceho orgánu) a Zmluvy o NFP, nasledovala by rozhodovacia činnosť žalovaného (riadiaceho orgánu) v oblasti verejnej správy podľa § 27a ods. 3, resp. ods. 5 zákona č. 528/2008 Z. z.“

63. Žalovaný citoval aj z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžo/78/2016: „Keďže žalobca bol postupom, ktorý stanovuje zákon č. 528/2008 Z. z. pre prípad zistenia nezrovnalosti, zatiaľ len vyzvaný na vrátenie finančných prostriedkov z fondov Európskej únie, nedošlo ešte k uplatneniu rozhodovacích právomocí riadiaceho orgánu a k autoritatívnemu zásahu do právnej sféry žalobcu záväzným uložením právnej povinnosti, proti ktorej by nebolo možné použiť riadne opravné prostriedky. Ani skutočnosť, že neuhradením sumy uvedenej vo výzve hrozí žalobcovi jej navýšenie v prípadnom budúcom konaní na 1,5 násobok, nemení nič na prevažne informatívnej povahe správy a žiadostí, ktorými bol žalobca vyzvaný na vrátenie finančných prostriedkov. Výzva na ich zaplatenie je totiž povinným štádiom riešenia nezrovnalosti v súvislosti s čerpaním finančného príspevku, bez ktorého nie je možné pristúpiť v zmysle zákona č. 528/2008 Z. z. k uplatneniu rozhodovacích kompetencií riadiaceho orgánu v správnom konaní začatom podľa § 27a ods. 5 tohto zákona, v ktorom (za predpokladu, že k nemu dôjde) bude môcť žalobca uplatniť všetky procesné práva účastníka konania, vrátane administratívnych opravných prostriedkov.“

64. Žalovaný uviedol, že postup riadiaceho orgánu spočívajúci v obligatórnej prednostnej aplikácii ustanovenia § 27a zákona o pomoci a podpore v prípade zistenia porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania stanovuje aj metodický pokyn CKO č. 11, „Metodický pokyn k určovaniu výšky vrátenia poskytnutého príspevku alebo jeho časti pri porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania - aktualizácia č. 5“, dátum vydania dňa 31.10.2014. V tejto súvislosti ďalej poukázal na časť predpisu - usmernenie č. 16/2008 zo dňa 14.12.2015, vydané Ministerstvom financií SR označené ako „Usmernenie k nezrovnalostiam v rámci finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 - 2013“ a okrem toho je postup finančných opráv a vrátenia finančných prostriedkov bližšie upravený v „Systéme finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013, verzia 7.0, účinnosť od 1. februára 2017“, podľa ktorého: „Osobitný režim vysporiadania finančných vzťahov je pre riadiaci orgán stanovený v § 27a citovaného zákona pri zistení porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania“.

65. Žalovaný ďalej uviedol, že zo žalobcom položených prejudiciálnych otázok je zrejmé, že samotný žalobca si nie je istý, či je správna právna kvalifikácia (dobrovoľného) nevrátenia NFP na základe žiadosti riadiaceho orgánu o vrátenie peňažných prostriedkov ako porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách, pričom žiadal Najvyšší súd SR o zodpovedanie otázky akým spôsobom má v danom prípade postupovať, a či môže napr. uplatňovať nároky v civilnom sporovom konaní.

66. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že žalobca na jednej strane síce popiera svoju pôsobnosť konať, avšak kladie prejudiciálne otázky za účelom usmernenia (overenia) akým spôsobom má v rámci následného správneho konania postupovať. Žalobca pritom žiadal súd, aby určil pôsobnosť žalovaného konať aj v obdobných veciach a tvrdil, že ide o bežnú rozhodovaciu prax žalovaného, ktorý má v rozpore so zákonom odmietat' vykonať správne konanie. Žalovaný uviedol, že v každom namietanom prípade dôsledne vec posúdil a vyslovil jednotné stanovisko, že vydanie rozhodnutia nie je v jeho pôsobnosti, nakoľko nejde o porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách a riadiaci orgán má v prípade zistenia porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania zákonom upravený postup (poukazujúc na znenie § 27a zákona o pomoci a podpore). Žalovaný v obdobných veciach postupoval rovnako aj vo vzťahu k iným riadiacim orgánom, ktoré vrátenie vecí zo strany ÚVA nenamietali.

67. Žalovaný ako správny orgán v súlade s cieľmi finančnej kontroly v rámci svojej pôsobnosti vymedzenej zákonom o finančnej kontrole a audite dôsledne dbá na sankcionovanie porušenia finančnej disciplíny a dodržiavanie podmienok na poskytnutie a použitie verejných financií. V predmetnej veci však neexistujú zákonné kompetencie na začatie správneho konania. Ak by Najvyšší súd SR určil, že žalovaný má vo veci (iba na základe oznámenia žalobcu zo dňa 13.02.2017) pôsobnosť konať, nie je jasné a zákonom upravené aký by mal byť ďalší postup žalovaného v rámci správneho konania a rozsudok by tak bol nevykonateľný. Postup žalovaného nie je možné určiť z dôvodu absencie právnej úpravy.

68. Účelom konania o kompetenčnej žalobe je zabezpečiť, aby vo veci rozhodoval oprávnený orgán verejnej správy. Ako upozorňuje dôvodová správa k SSP, rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ktorý na to nebol zo zákona oprávnený, je v zmysle právnej teórie ničotné a vždy zakladá dôvod na jeho zrušenie zo strany správneho súdu. S poukazom na vyššie uvedené žalovaný popieral pôsobnosť konať v predmetnej veci a mal za to, že nie je správnym orgánom príslušným vykonať administratívne konanie.

69. Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov v kontexte oznámenia žalobcu zo dňa 13.02.2017 nemajú autoritatívnu povahu a nepredstavujú podklad pre začatie správneho konania v prípade porušenia finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách.

70. Kompetenčná žaloba o určenie pôsobnosti žalovaného konať v danej veci nie je opodstatnená, pretože právny názor žalobcu, založený na extenzívnom výklade ustanovenia § 31 ods. 1 písm. c)

zákona o rozpočtových pravidlách, nie je správny.

71. Na základe vyššie uvedeného žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 419 ods. 2 SSP rozsudkom určil, že vo veci má pôsobnosť vykonať administratívne konanie žalobca a vyslovil, že žalobca nemá nárok na náhradu trov súdneho konania (právneho zastúpenia).

IV.

Posúdenie veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky

72. Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 19 S.s.p. ako správny súd konajúci podľa ustanovení Šiestej hlavy Štvrtej časti Správneho súdneho poriadku, podporne užívajúc v zmysle § 25 S.s.p. aj ustanovenia Prvej a Druhej časti Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z.) bez nariadenia pojednávania určil rozsudkom v zmysle § 419 ods. 2 S.s.p., že žalobca má pôsobnosť vykonať administratívne konanie vo veci vrátenej žalobcovi listom žalovaného zo dňa 26. apríla 2017, č.: UVA-766/2017.

73. Podľa § 419 ods. 2 S.s.p. ak správny súd o žalobe nerozhodne inak, tak bez nariadenia pojednávania rozsudkom určí, ktorý z orgánov verejnej správy má pôsobnosť vo veci vykonať administratívne konanie alebo že pôsobnosť upraviť vec vlastným postupom patrí inému subjektu. Vo výroku uvedie označenie veci a orgánu verejnej správy alebo iného subjektu, ktorého pôsobnosť bola určená.

74. Žalobca podal kompetenčnú žalobu vo veci záporného kompetenčného konfliktu medzi žalobcom (Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR) a žalovaným (Úradom vládneho auditu) spočívajúcim v tom, že žalovaný tvrdil, že nemá zákonnú pôsobnosť konať a vydať rozhodnutie o porušení finančnej disciplíny v prípade, ak prijímatelia nevrátia nenávratný finančný príspevok zo štátneho rozpočtu a fondov Európskej únie. Podľa názoru žalobcu zákonnú povinnosť za uplatňovanie takýchto nárokov nesie žalovaný, pričom pre daný prípad priamo zákon upravuje skutkovú podstatu správneho deliktu porušenia finančnej disciplíny.

75. Predmetom kompetenčnej žaloby bolo posúdenie pôsobnosti Úradu vládneho auditu ako správneho orgánu začať správne konanie voči prijímateľovi NFP v zmysle zmluvy o poskytnutí NFP a na základe správ o zistenej nezrovnalosti N21500757/S01 a N21500763/S01 a im zodpovedajúcim žiadosťami o vrátenie finančných prostriedkov č. 271102300534/Z04 a č. 27110230534/Z05, vydaných žalobcom z dôvodu zistenia porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania prijímateľom podľa § 27a zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov.

76. Žalobca vo veci projektu prijímateľa Valdemar Torák, Piešťany, projekt č. 27110230534, vykonaním administratívnej kontroly u prijímateľa zistil porušenie predpisov v oblasti verejného obstarávania. Túto skutočnosť oznámil žalovanému listom zo dňa 13.02.2017, č. záznamu: 2017/2208, č. spisu: 1A/PRJ/2017/1091-136 s tým, že podľa názoru žalobcu ide o porušenie finančnej disciplíny. Žalovaný vrátil vec žalobcovi s odôvodnením, že nie je príslušným správnym orgánom na začatie správneho konania, pretože nejde o porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. c) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

77. Zákon o rozpočtových pravidlách v ustanovení § 31 taxatívne vymenúva prípady, ktoré predstavujú porušenie finančnej disciplíny. Pôsobnosť žalovaného konať v danej veci žalobca odôvodnil definíciou prípadu porušenia finančnej disciplíny podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách, ktoré znie: „Porušením finančnej disciplíny je neodvedenie prostriedkov subjektu verejnej správy v ustanovenej alebo určenej lehote a rozsahu.“

78. Nevrátenie časti poskytnutého NFP vo výške určenej v žiadosťiach o vrátenie finančných prostriedkov doručených prijímateľovi sa má podľa názoru žalobcu považovať za porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách.

79. Na základe kompetenčnej žaloby žalobca žiadal, aby Najvyšší súd SR ako vecne príslušný súd vyriešil položené prejudiciálne otázky uvedené v žalobe a určil, že žalovaný má pôsobnosť vykonať administratívne konanie vo veci porušenia finančnej disciplíny na základe oznámenia žalobcu zo dňa 13.02.2017, ako aj v obdobných veciach uvedených v bode 2.6 žaloby.

80. Podľa § 412 ods. 3 SSP záporný kompetenčný konflikt je spor, v ktorom viaceré orgány verejnej správy súčasne popierajú svoju pôsobnosť tak, že žiadny z nich nechce vykonať v tej istej veci administratívne konanie, alebo spor medzi orgánom verejnej správy, ktorý nechce vykonať vo veci administratívne konanie, a iným subjektom, ktorý svoju príslušnosť upraviť rovnakú vec vlastným postupom popiera.

81. Podľa čl. 2 ods. 2 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

82. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na účely tohto zákona sa rozumie verejnými prostriedkami finančné prostriedky, s ktorými hospodária právnické osoby verejnej správy; verejnými prostriedkami sú aj prostriedky Európskej únie a odvody Európskej únie.

83. Podľa § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách, porušením finančnej disciplíny je neodvedenie prostriedkov subjektu verejnej správy v ustanovenej alebo určenej lehote a rozsahu.

84. Podľa § 31 ods. 4 druhá veta zákona o rozpočtových pravidlách, za porušenie finančnej disciplíny podľa odseku 1 písm. c) a d) sa ukladá odvod vo výške porušenia finančnej disciplíny a penále vo výške 0,1 % zo sumy neodvedenej v ustanovenej alebo určenej lehote za každý deň prekročenia lehoty na odvedenie finančných prostriedkov až do dňa ich odvedenia vrátane.

85. Podľa § 31 ods. 9 druhá a štvrtá veta zákona o rozpočtových pravidlách, odvod, penále a pokutu za porušenie finančnej disciplíny štátnou rozpočtovou organizáciou a štátnou príspevkovou organizáciou alebo za porušenie finančnej disciplíny inou právnickou osobou alebo fyzickou osobou pri nakladaní s prostriedkami štátneho rozpočtu a s prostriedkami Európskej únie ukladá Úrad vládneho auditu, ktorý ich aj vymáha. V prípade potreby odvod, penále a pokutu môže uložiť a vymáhať ministerstvo financií.

86. Podľa § 31 ods. 10 zákona o rozpočtových pravidlách, ak porušenie finančnej disciplíny, za ktoré sa ukladá odvod a penále podľa tohto zákona a ukladá sa alebo sa môže uložiť pokuta podľa tohto zákona, zistí pri výkone kontroly alebo auditu podľa osobitného predpisu orgán, ktorý nie je oprávnený na uloženie sankcie podľa tohto paragrafu a § 32 a protiprávny stav nie je odstránený podľa tohto zákona alebo osobitného zákona, je povinný oznámiť porušenie finančnej disciplíny orgánu vykonávajúcemu kontrolu, auditujúcemu orgánu alebo orgánu dozoru štátu podľa odseku 9.

87. Podľa § 7 ods. 6 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov, riadiaci orgán je oprávnený pozastaviť, zamietnuť alebo upraviť výšku platby pre projekt alebo jeho časť, ak zistí nedostatky v postupe prijímateľa a partnera pri realizácii pomoci a podpory.

88. Podľa § 24b zákona o pomoci a podpore

(1) Kontrolu projektu vykonáva riadiaci orgán. Riadiaci orgán môže poveriť výkonom kontroly projektu právnickú osobu, ktorá má odborné, personálne a materiálne predpoklady na výkon tejto kontroly; tým nie je dotknuté ustanovenie § 7 ods. 3.

(2) Kontrolou projektu riadiaci orgán overuje

a) plnenie podmienok poskytnutia pomoci a podpory,

b) súlad platby a súvisiacej dokumentácie s osobitnými predpismi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a na základe ktorých sa Slovenskej republike poskytujú prostriedky zo

zahraničia a uzatvorenými zmluvami podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka,
c) hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť použitia pomoci a podpory.

89. Podľa § 26 ods. 1, 2, 3 a 16 zákona o pomoci a podpore, ochrana finančných záujmov zahŕňa prevenciu, odhaľovanie, zisťovanie a riešenie nezrovnalostí, prijímanie nápravných opatrení vo forme finančných opráv a vysporiadania finančných vzťahov a iných nápravných opatrení.

Riadiaci orgán, platobná jednotka, certifikačný orgán, orgán auditu, spolupracujúci orgán a prijímateľ sú povinní predchádzať vzniku nezrovnalostí a v prípade ich vzniku sú povinní bezodkladne prijať nápravné opatrenia.

Ak riadiaci orgán zistí nezrovnalosť z vlastného podnetu alebo iného podnetu, je povinný vypracovať a predložiť správu o zistenej nezrovnalosti certifikačnému orgánu, platobnej jednotke a prijímateľovi.

Za riešenie nezrovnalostí v rámci príslušného operačného programu je zodpovedný riadiaci orgán.

90. Podľa § 27 ods. 1, 2, 3 zákona o pomoci a podpore, finančnú opravu môže vykonať riadiaci orgán, certifikačný orgán alebo orgán auditu pred ukončením operačného programu.

Finančná oprava sa vykoná na ťarchu subjektu, ktorý nezrovnalosť spôsobil.

Vysporiadanie finančných vzťahov po vykonaní finančnej opravy voči prijímateľovi sa vykoná podľa § 27a, 28 a 28a.

91. Podľa § 27a zákona o pomoci a podpore

(1) Ak riadiaci orgán na základe vlastného podnetu alebo podnetu iného orgánu zistí porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania, prostredníctvom žiadosti o vrátenie vyzve prijímateľa na vrátenie poskytnutého príspevku alebo jeho časti vzťahujúceho sa na predmet zákazky; ak iný orgán ako riadiaci orgán zistí porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania, a riadiaci orgán s týmto zistením nesúhlasí, riadiaci orgán podá podnet orgánu podľa osobitného predpisu.

(2) Ak prijímateľ nevráti príspevok alebo jeho časť na základe žiadosti o vrátenie podľa odseku 1, riadiaci orgán podá podnet orgánu podľa osobitného predpisu.

(3) Ak bolo na základe podnetu podľa odseku 2 zistené porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, riadiaci orgán podá podnet správne orgánu na konanie podľa odseku 5, ak

a) bola právoplatným rozhodnutím uložená pokuta za porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, alebo

b) bolo zistené porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania uvedené v protokole, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania, a za ktoré sa neukladá pokuta podľa písmena a).

(4) Ak bola na základe podnetu podľa osobitného predpisu právoplatným rozhodnutím uložená pokuta za porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania alebo ak bolo zistené porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania uvedené v protokole, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania a za ktoré sa neukladá pokuta podľa odseku 3 písm. a), a ak riadiaci orgán nevyzval prijímateľa prostredníctvom žiadosti o vrátenie na vrátenie poskytnutého príspevku alebo jeho časti vzťahujúceho sa na predmet zákazky podľa odseku 1, riadiaci orgán prostredníctvom žiadosti o vrátenie vyzve prijímateľa na vrátenie poskytnutého príspevku alebo jeho časti vzťahujúceho sa na predmet zákazky; ustanovenie § 28 ods. 8 sa nepoužije. Ak prijímateľ nevráti poskytnutý príspevok alebo jeho časť na základe žiadosti o vrátenie, riadiaci orgán podá podnet správne orgánu na konanie podľa odseku 5.

(5) Správny orgán na základe podnetu podľa odseku 3 alebo odseku 4 rozhodne o vrátení jeden a pol násobku sumy uvedenej v žiadosti o vrátenie podľa odseku 1 alebo odseku 4, najviac však do výšky 100 % poskytnutého príspevku alebo jeho časti vzťahujúcich sa na predmet zákazky.

(6) Správny orgán v konaní podľa odseku 5 rozhodne o vrátení sumy uvedenej v žiadosti o vrátenie podľa odseku 1 alebo odseku 4, ak

a) zákazka, ktorej sa konanie podľa odseku 5 týka, už bola predmetom kontroly podľa osobitného predpisu a

b) v protokole podľa osobitného predpisu, ktorý sa vzťahuje k tejto kontrole, nebolo zistené porušenie

pravidiel a postupov verejného obstarávania, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania, alebo bol k tejto kontrole vydaný záznam podľa osobitného predpisu.

(7) Na konanie podľa odseku 5 sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. Ak je viac správnych orgánov oprávnených rozhodnúť podľa odseku 5, rozhodne vo veci orgán, ktorý začal konať ako prvý. Správnym orgánom v konaní podľa odseku 5 je

a) riadiaci orgán alebo

b) sprostredkovateľský orgán podľa § 8 ods. 5.

(8) Orgán podľa osobitného predpisu je povinný do 15 dní od prerokovania protokolu alebo od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia informovať riadiaci orgán o prerokovanom protokole, ktorý obsahuje preukázané kontrolné zistenia o porušení postupov a pravidiel verejného obstarávania, a o rozhodnutí, ktorým sa právoplatne uložila pokuta za porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania.

(9) Prostriedky Európskej únie schválené certifikačným orgánom vráti prijímateľ, ak ide o porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, na osobitný účet ministerstva financií vedený v Štátnej pokladnici. Prostriedky Európskej únie neschválené certifikačným orgánom a prostriedky štátneho rozpočtu vráti prijímateľ do rozpočtu príslušnej platobnej jednotky podľa osobitného predpisu. Zvýšenie sumy uvedenej v žiadosti o vrátenie podľa odseku 1 alebo odseku 4, o ktorom rozhodol správny orgán podľa odseku 5, vráti prijímateľ na príjmový účet platobnej jednotky podľa osobitného predpisu.

(10) Povinnosť poskytovateľa vyzvať prijímateľa na vrátenie príspevku alebo jeho časti podľa odsekov 1 a 4 môže byť nahradená návrhnutím vykonania vzájomného započítania podľa § 28 ods. 4; ustanovenia odsekov 2, 3, 5 a 9 týkajúce sa žiadosti o vrátenie sa uplatnia v návrhu na vykonanie vzájomného započítania primerane.

92. Podľa § 28 ods. 8 zákona o pomoci a podpore, ak má prijímateľ povinnosť vrátiť príspevok alebo jeho časť a nevysporiadal ho z vlastnej iniciatívy vrátením alebo nenavrhol vzájomné započítanie, vykonanie vzájomného započítania navrhne podľa odseku 4 riadiaci orgán alebo ho riadiaci orgán prostredníctvom žiadosti o vrátenie vyzve na vrátenie príspevku alebo jeho časti. V tomto prípade prijímateľ vráti prostriedky Európskej únie schválené certifikačným orgánom na osobitný účet ministerstva financií vedený v Štátnej pokladnici. Prostriedky Európskej únie neschválené certifikačným orgánom a prostriedky štátneho rozpočtu vráti do rozpočtu príslušnej platobnej jednotky podľa osobitného predpisu. Ak prijímateľ nevráti príspevok alebo jeho časť na základe výzvy podľa prvej vety alebo neuzavrie s riadiacim orgánom dohodu o splátkach podľa § 28a, alebo ak riadiaci orgán nepostupuje podľa § 27a ods. 2 alebo ods. 4, riadiaci orgán postupuje podľa osobitného predpisu. Ak poskytovateľ vyzval prijímateľa na vrátenie príspevku alebo jeho časti podľa prvej vety a prijímateľ vráti príspevok alebo jeho časť za podmienok a spôsobom uvedeným v zmluve alebo v rozhodnutí alebo ak prijímateľ postupuje podľa § 28a a uzavrie s poskytovateľom dohodu o splátkach alebo dohodu o odklade plnenia, správne konanie sa nezačne.

93. Podľa čl. 2 bod 7 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 (účinného do dňa 31.12.2013) na účely tohto nariadenia majú nasledujúce pojmy tento význam: nezrovnalosť je akékoľvek porušenie ustanovení práva Spoločenstva, ktoré vyplýva z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie všeobecného rozpočtu Európskej únie zaťažením všeobecného rozpočtu neoprávnenou výdavkovou položkou.

94. Podľa čl. 2 bod 36 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 (účinného odo dňa 01.01.2014) na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov: nezrovnalosť je akékoľvek porušenie práva Únie alebo vnútroštátneho práva týkajúceho sa jeho uplatňovania, vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, ktorý sa zúčastňuje na vykonávaní EŠIF, dôsledkom čoho je alebo by bol negatívny dopad na rozpočet Únie zaťažením všeobecného rozpočtu neoprávneným výdavkom.

95. V konaní o kompetenčnej žalobe podľa Šiestej hlavy Štvrtej časti Správneho súdneho poriadku Najvyšší súd zastáva stanovisko, že pri sporoch týkajúcich sa výkladu kompetenčných právnych noriem v oblasti zákonom danej pôsobnosti platí prezumpcia relevantnosti a preto musí konajúci súd vychádzať

z právnej úpravy a skutkových okolností ktoré účastníci vymedzia na vlastnú zodpovednosť a ktorých správnosť konajúcemu súdu neprislúcha preverovať, nakoľko by rozhodoval aj o merite veci, kde je však zatiaľ nastolená výlučná právomoc niektorého z nekonajúcich orgánov verejnej správy. Avšak na druhej strane je konajúci súd v zmysle § 418 S.s.p. oprávnený modifikovať žalobnú argumentáciu.

96. Podľa § 418 S.s.p. správny súd posudzuje žalobu neformálne a nie je pri svojom rozhodovaní viazaný jej žalobnými bodmi.

97. Základným predmetom konania pred Najvyšším súdom bolo vyriešenie spornej otázky, ktorý z orgánov verejnej správy dotknutých záporným kompetenčným konfliktom (§ 412 ods. 3 S.s.p.) má v zmysle zákona pôsobnosť vykonať v oblasti dotknutej žiadosťou žalobcu administratívne konanie.

98. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) S.s.p. v citovanom znení na účely tohto zákona sa rozumie

a) administratívnym konaním postup orgánu verejnej správy v rámci výkonu jeho pôsobnosti v oblasti verejnej správy pri vydávaní individuálnych správnych aktov a normatívnych správnych aktov.

99. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel v predmetnej veci k záveru, že postup žalovaného, spočívajúci vo vrátení veci žalobcovi, je potrebné považovať za správny.

100. Žalovaný, ktorý nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že žalobca nemá zákonom danú právomoc, aby vo veci rozhodoval, vrátenie veci žalobcovi náležite odôvodnil, pričom poukázal na absenciu ustanovení zákona, podľa ktorých by mal pôsobnosť konať vo veci. Argumentoval, že postup riadiaceho orgánu pri porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania je jednoznačne právne upravený v § 27a zákona o pomoci a podpore, podľa ktorého správnym orgánom kompetentným konať vo veci je žalobca.

101. V danom prípade zistených nezrovnalostí u prijímateľa v rámci projektu č. 27110230534 ide o osobitný prípad porušenia pravidiel a postup verejného obstarávania. Samotné ustanovenie § 27a zákona o pomoci a podpore je špecifikované ako „Postup riadiaceho orgánu pri porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania“.

102. Zákon o pomoci a podpore v ustanovení § 27a výslovne určuje ako má riadiaci orgán postupovať v prípade zistenia porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania u prijímateľa, pričom z predloženej dokumentácie vyplýva, že išlo o tento prípad, skutočnosť ktorá medzi účastníkmi nebola ani sporná.

103. Najvyšší súd prisvedčil argumentácii žalovaného, že vydanie rozhodnutia nie je v jeho pôsobnosti a riadiaci orgán má v prípade zistenia porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania zákonom upravený postup (§ 27a zákona o pomoci a podpore).

104. Neuniklo tiež pozornosti najvyššieho súdu, že z obsahu posudzovanej žaloby je zrejماً absencia vlastného presvedčenia samotného žalobcu, ako majú správne orgány v predmetnej veci postupovať.

105. Čo sa týka žalobcom nastolených prejudiciálnych otázok, najvyšší súd konštatuje, že jeho úlohou v tomto konaní bolo vyriešiť kompetenčný konflikt medzi účastníkmi a nie dať odpoveď na otázku týkajúcu sa riešenia veci samej a tak prejudikovať výsledok prípadného súdneho konania.

106. Najvyšší súd považuje zároveň za potrebné uviesť, že jeho zistenia v rámci predmetného konania sú použiteľné len pre vyriešenie kompetenčného konfliktu. Z tohto dôvodu je právny názor najvyššieho súdu záväzný len ohľadne otázky kompetencie správneho orgánu, ktorý má vo veci rozhodnúť.

107. Vzhľadom na hore uvedené skutočnosti, ako aj s prihliadnutím na skutkové podklady pre rozhodnutie, ktoré vymedzujú účastníci konania prostredníctvom svojich podaní, najvyšší súd rozhodol tak, že v zmysle § 419 ods. 2 SSP rozsudkom určil, že vo veci má pôsobnosť vykonať administratívne konanie žalobca.

108. Úlohou žalobcu bude uplatniť svoju pôsobnosť a vykonať administratívne konanie v hore uvedenej veci.

109. Podľa § 5 ods. 10 S.s.p. orgány verejnej správy sú rozhodnutiami správnych súdov v konkrétnej veci viazané.

110. O trovách konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol s poukazom na § 170 písm. d/ S.s.p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak ide o konanie o kompetenčnej žalobe.

111. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 5:0 (§ 139 ods. 4 S.s.p. a § 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustná kasačná sťažnosť (§ 438 ods. 1 S.s.p. „a contrario“).